

Előfizetési árak:

Egy évre 5 frt — kr.
Fél évre 2 frt 50 kr.
Negyed évre 1 frt 25 kr.

Szerkesztőség:

Kurcaparti-utca 31. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények és az előfizetési pénzek is küldendők.

SZENTESI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetésekre nézve

a lap egy oldala 24 helyre van beosztva
Egy hely ára 90 kr. Helyegdíj minden beiktatástól külön 30 kr.
Hirdetések Sebőföld A. könyvkereskedésében is felvételnek

Bérmontellon levelek csak ismert kerek 161 fogadtatnak el.

Nyilttér-ben

minden egyes sor közlése 30 kr
Kéziratok vissza nem adtatnak.

Megljen hetenként háromszor:

vasárnap, kedden és pénteken reggel.
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos

SIMA FERENC.

Előfizetők elfogadtatnak helyben:
Sebőföld A. könyv- és papírkerekedésében.
Ugyanitt egyes számok is kaphatók.

A polgármesteri állás.

Dr. Csató Zsigmond alispán elnökle alatt f. hó 21-én megtartott városi közgyűlésen a polgármester ellen elrendelt fegyelmi vizsgálatból kifolyólag, minthogy dr. Tasnádi Antal egy korábbi közgyűlés hivatalától is telfüggesztette, helyettes polgármesterül Burián Lajos városi ügyész választott meg.

Történt pedig e választás egyhangulag, minden párt helyeslésével, közakaratóval.

Bizonyítja ez, hogy Burián Lajos városi ügyészben oly embert lát minden párt, kire a város kormányát e viharos időben nyugodtan rábízhatja, míg dr. Tasnádi Antalban a városi képviselőtestület többsége meg nem bizik, tőle a kormányzás eszközét, a költségvetést is megtagadta azon mód miatt, melylyel ő a polgármesteri hivatalba becsempészte a városra ráerőszakoltatott.

Hisszük ennél fogva, hogy a helyettes polgármester működésének ideje alatt könnyebben, gyorsabban fognak folyni a város ügyei s nem egy égető kérdés rendezve lesz, melynek megoldását eddig csak a polgármester személye iránti ellenszenv és bizalmatlanság akadályozta.

Hisszük, hogy a városi költségvetés is letárgyalható s elfogadható lesz s ezzel teljes igazolást nyer azon eddig is ismert, de Szent-es város ellenségei által tagadott dolog, hogy a város képviselőtestülete nem ellenzéki viselkedéssel, nem a közterhek viselése iránti ellenszenvből tagadja meg a költségvetés tárgyalását, hanem hogy ezzel a polgármester iránti bizalmatlanságának s az ő választása módja által a város önkormányzata ellen elkövetett sérelemmel szemben való tiltakozásának akart kifejezést adni.

Ha még összehasonlítjuk a dr. Csató alispán elnökle alatt lefolyt közgyűlést, annak higgadságát, nyugodt tárgyilagosságát s magának az elnöknek tapintatosságát azon gyűlésekkel, melyeket dr. Tasnádi vezet, amelyek legtöbbször meg se tarthatók, melyeken a szenvedélyek forrongása uralkodik, melyeken az elnöknek nincs semmi tekintélye, melyeken az ő tapintatlan erőszakoskodása a leghiggadtabbakat is vérig sérti, melyeken már jelenléte is elég a városi képviselőtestület sérelmei összes keserűségének felébresztésére, akkor önkénytelenül felmerül azon kérdés, mit erőlködik ez az ember magát fentartani egy lehetetlen helyzetben, miért nem engedi át azon széket, melyet rajta kívül mindig a város közbizalma által kijelölt emberek foglaltak el, másnak, nála képesebbnek, nála tapintatosabbnak és szerénsebbnek; — mert a város közbizalmát birni nagyszerűse, — mért áll utjába okatlan ellenszenvvel a közügyek

haladásának, mért dulja fel az egész város nyugalmát?

E kérdéseket nagyon sok ember feltette már magának és a felelet mindenkinél más-ként hangzik.

Nem tartozunk azok közé, kik dr. Tasnádinak a polgármesteri álláshoz való gör-csős ragaszkodását tisztán a hivatallal járó előnyök, a kenyérkereset s más anyagi indokból magyarázzák. Bármily kevésse önérzetes embernek tartjuk is, pedig ugyancsak kevés jelét adta önérzetét mégis többek tartunk felőle, mintsem hogy a saját csekély érdekét egy nagy város érdekeinek annyira felé helyezze.

Azt kell hinnünk, hogy eleinte valami magasztos ambíciója mégis csak volt, valami különös hivatás betöltésére alkalmasnak hitte magát, jobban mondva erre való különös tehetségek disputálták bele pajtásai és azok, kiknek eszközül kellett a képviselőtestület jogos akaratának kijátszására, esetleg megtörésére s kik aztán nem törődtek vele, mi lesz a szegény eszközből: összetörik-e, bepiszkolódik-e, csak kötelességét teljesítse.

A szegény, sajnálatra méltó eszköz pedig teljes jóhiszeműséggel szolgált vélt hivatásának, valósággal pedig szolgálta a legundokabb ügyet, a corruptiót, a polgárok által vétkeik miatt utált szövetség érdekeit. Elhódította a hatalmasok kegye, nyájas mosolyok, meleg kézszóításuk azoknak, kik amint az eszköz megtette kötelességét, amint azon ponton áll, hogy alkalmatlanná válhatik, farizeusi vállvonogatással jelentik ki, hogy „többet” vártak volna tőle. Valóban, ez a fiatal ember érdekes lélektani megfigyelés és sorsában van bizonyos tragikus vonás. Mi azt kívánjuk, hogy sorsa ne legyen tragikus, mi azt kívánjuk, hogy egy lehetetlen helyzethez való ok-talan ragaszkodás által ne tegye magát minden téren az egész társadalmi életben lehetetlenné.

Ugy tudjuk, hogy többször le akarta már rázni a reá nehezede békókat s kiszabadítani magát a helyzetből, melybe saját hibáján kívül, félrevezetés folytán jutott. Azonban egy-felől biztatták jóakarói, hogy csak tartson ki, majd beletörődik a közönség az ő polgármesterségébe, másfelől kötelességérzetére hivatkoztak azok, kik őt a szerencsétlenségbe belevitték.

Ma már a jó barátok sem hiszik, hogy a közönség megbarátkozhat dr. Tasnádi Antal polgármesterségével, sőt az elfogulatlanok közt már számosan tanácsolták a visszavonulást a megyei párt tagjai közül is. Mind többen belátják, hogy egy város akaratának nem szegülhet ellen egyes ember, hogy egy oly polgármester, ki a nagy többség bizalmát nem

birja, akadály e városnak, melynek előmenetelén kellene munkálkodnia.

A legfanatikusabbak még most is hangoztatják, hogy dr. Tasnádinak kötelessége állásában megmaradni, ha azt egyszer elfoglalta, kötelessége eszközül szolgálni a város ellenségeinek, kötelessége eredménytelenül elpazarolni erejét, tehetségét, kötelessége feláldozni a közbecsülést, törni minden megbántást, csak hogy a város többségének akarata ne érvényesülhessen.

Mi jobb barátai vagyunk dr. Tasnádinak s azt tanácsoljuk, vonuljon vissza — míg lehet — becsülettel.

Az új pénz.

A forint uralkodása nemsokára megszűnik. Rövid idő múlva már forint és korona együtt fog uralkodni. Mint hazai közjogunk megengedi, hogy még az uralkodó király életében töltegyék a koronát a leendő utód fejére, ugy most is a törvényhozás új pénzt terem, mely mellett egy ideig meghagyja a régebbit is forgalomban. A közönség lassankint fog hozzászokni a koronával és fillérrel való számításához és hogy ezt a hozzászokást siettesék, megengedik, hogy az új pénz korlátlan uralmának bekövetkezése előtt, legyen szabad a forint és krajcár mellett koronával és fillérrel számolni. Később a korona és a fillér lesz az uralkodó és a forint és a krajcár a túrt fizető eszköz, míg aztán korlátlanul az új pénz fog uralkodni.

Az új pénzek tervezett rajzai iránt természetesen általános az érdeklődés. A hitelező kíváncsi tudni, milyen alakú pénzben kapja vissza a ropogós forintban, kopott ezüst váltópénzben, otromba susztertauérokban s zöldült krajcárokból kiolvasott pénzt; milyen lesz a csengő arany, pengő ezüst, ismeretlen nikkel és bronz, a mit visszakup. Az adósok legnagyobb része kevesebbet törődik vele, hogy milyen pénzt követelhet tőle hitelezője, csak tovább is adós maradjon, de érdeklődik az új pénz alakja iránt, hogy tudja, milyet kérjen kölcsön.

A társadalom pedig erre a két nagy osztályra, a hitelező és adós osztályra lévén osztható, természetesen, hogy az érdeklődés kiterjed a társadalom minden rétegére.

E kíváncsiság kielégítésére elmondhatjuk, hogy az új pénz alakja igen tetszetős lesz. Láng Lajos, az ország pénzügyi államtitkárja az, kire Wekerle Sándor pénzügyminiszter az új pénzek méreteinek, alakjainak, rajzainak nem kis gondját bízta, ép oly sulyt fektetett feladatának erre a részére, mint arra a feladatára, hogy Wekerlének segítsen a pénzrendszer zültségéből való kibontakozás tervének kidolgozásánál. És a milyen meglepő a bonyolult valuta rendezés egész nagy munkálatának classikus egyszerűségű, de genálisan kidolgozott terve, ép oly ügyesen és minden kíváncságnak megfelelő módon van megoldva az új pénzek külső alakjának kérdése is. Mert sok az a sikánság, a mivel a tudomány és művészet egy ország pénzeivel szemben fellép. Belejátszik a pénzek keretébe a történelem tanulsága, helyet kér a pénzek formájának megállapításánál a cimertan, pecséttan és az éremisme, igényekkel lép fel az ország

közjoga és nagy szerepe van a pénzverésnél a művészetnek és a műiparnak is. Alig hinné a laikus, milyen nehéz szép és tetszetős formájú, a közjogi helyzetnek, a történelem segédtudományainak megfelelő pénzeket veretni. Sok tanulmányt igénylő munka ez.

Az új pénzek, mint említők, tetszetősek, de a mellett könnyen kezelhetők, művésziek és egymástól élesen megkülönböztethetők.

A régi krajcár helyébe, mint tudjuk, a fillér lép. Ertéke épen felényi, mint a krajcáré, a mint hogy hozzá kell szoknunk ahhoz, hogy ezentúl a krajcáros gyufa két filléres gyufává, két krajcáros zsemlye négy filléres zsemlyévé lesz. Az új fillér, mely ép oly nagy lesz, mint a mostani félkrajcáros, igen egyszerű alakú s előreláthatólag ép oly ritkán kerül majd forgalomba, mint az annak megfelelő jelenlegi félkrajcáros. Azért nagyobb szerepe lesz a mostani krajcár helyébe lépő két filléres darabnak.

Ez egy és két filléres bronzból készül. Képlapján a korona van a „Magyar királyi váltópénz” felirással, hátlapján pedig az értékjelzés „1” és „2” kalászkoszoruba szorítva, mely koszoru Magyarország mezőgazdasági termelésének jelképezője. Ez a két pénz lép majd helyébe az eddigi rézpénznek s szintúgy a mostani „soi-disant” ezüst váltópénz, a „hatos”-nak mondott tizkrajcáros és az „ujpesti” névre hallgató husz krajcáros — helyébe a nikeltől vert 10 és 20 filléres lép.

A nikelt 10 filléres kiszorítja majd a nehéz és formátlan két garasost is. A 4 krajcáros rézdarab kimulik végleg. Néhány év óta nem verik már ezt az ügyetlen rezet, mert a finom nikelpénz lép helyébe.

A tiz és husz filléres nikelt váltópénz képlapja szakasztott olyan rajz, mint az egy és két filléres bronzé. De hátlapja már mutatja, hogy értékesebb, mert az értékjelzés már teljesen ki van írva: „10 fillér”, „20 fillér”. Hogy az ezüsttől és főleg a hasonló nagyságu aranytól sötétben is megkülönböztethető legyen, a karimája rovátkos lesz és már a tapintás is megmutatja, hogy nikelpénzzel van dolgunk, ha nincs kéznél mágnes, mely legjobban megismeri a nikelt, mert erős vonzalmat ébreszt benne magához.

Ezüstpénzünk csak egyféle lesz. A tervezett 50 filléres ezüstöt az osztrákok tanácsára elejtették. Odaát a takarékos osztrákok félnek tőle, hogy a 25 krt érő 50 fillérest az élelmesség az eddigi husz krajcáros érték kikerekítésére fogja felhasználni. Ez az aggodás idézte elő, hogy ezüstből csak koronás darabok lesznek.

Az egy koronás lesz legnagyobb méretű új pénzünk. Ez már mint egyelőre kurrenspénz diszesebb lesz,

mint az eddigi bemutatott váltópénzek. Közepén 6 Felsője jól talált arcképe diszeleg. A körírás betűi 6 Felsője címét jelentik: „Ferenc József Isten Kegyelmeiből Ausztriai Császár, Magyar-, Horvát-, Szlavon-, Dalmátországek Apostoli Királya”. A korona a hátlapra kerül az „1 korona” értékjelzés fölébe. A koronás darab karimája sima és bele van préselve 6 Felsője jellegje: „Bizalmam az ősi erényben”.

Az eddigi 5 frtos helyébe jön az új 10 koronás aranypénz.

Az új kőrmöci a legdiszesebb pénzeink között. A tiz koronás és a tiz frtos bankót pótló 20 koronás lesz tulajdonképeni pénzünk. Az ezüst, a nikelt és a bronz csak kiegészítői lesznek. Ennek megfelelőleg ennek a két pénznek a rajza a legdiszesebb, ezen jut kifejezésre leginkább az ország államisága.

Az előlapon 6 Felsőjének már egész alakját látjuk ugyanolyan körirattal, mint a koronás pénz. A király huszárabornagy: egyenruhában, koronázási díszöltönyben van ábrázolva. A magyar arany ezzel a világ egyik specialitása lesz, a mint régen, abban az időben volt, a mikor a „Hungarische Mark” és „Oftner Gulden” volt Középeurópa valutája. A magyar pénzeket régóta divatos az álló alak. Legelőször Róbert Károly verette a magyar aranyra Firenze védszentjét, keresztelő Szent Jánost. Nagy Lajostól Miksaig Szent László alakja szerepel pénzeinken és II. Matyas óta egész mostanig, az új 10 és 20 frankos magyar aranyakig mindig a királyi álló alakja volt látható aranyainkon. A történelem hagyományaihoz térünk tehát vissza az új arannyal.

Aranypénzünk hátlapját a magyar korona országainak egyesített cimere foglalja el. A cimere fölött államiságunk megerősített kifejezésül a „Magyar Királyság” felírás olvasható és a husz koronás arany sima karimája még 6 Felsője fent idézett jelmondatát is feltünteti.

Ezek lesznek jövő pénzeink alakjai. Remélhetőleg nemsokára forgalomba kerülnek és reméljük azt is, hogy minden egyesünknek mentül több példány jut majd belőle valódi aranyból kiverve.

F. I.

Helyi és megyei hírek.

— **Képviselő jelölés.** Csanády Sándor elhunytával megüresedett berettyó-ujfalui választó kerületben a 48-as párt Hegyi Antal csongrádi plébánost kérte fel s léptette fel képviselő-jelöltül. Hegyi Antal Sima Ferenc társaságában tegnap és tegnapelőtt már be-

donban utaztak, hol véglegesen is letelepedni óhajtott Szirmai.

E hirre feljajdultam! Ereztem, hogy Ilona nélkül nem élhetek És így sóhajtottam fel: mégis aldott vagy te, fekete golyó.

A kitűzött hataridőnek eltétele közeledvén, a hó végétől alig pár nap választott el.

Fajt, hogy Ilonát nem láthattam meg még egyszer életemben, mielőtt érte dohogó, az érte elverzendő szív élni megszűnnék Nem láthatom soha, tőprekédék magamban, a midőn inasom egy levelet tartva kezében, felém siet. A levél Londonból érkezett Ilona férje irta fekete szegélylyel. Halálitéletem van benne megerősítve. — Oh, ne félj; végrehajtom azt . . . de előbb elolvasom leveled.

A levél következőleg hangzott:

„Uram!

Fájdalommal írom e sorokat és fájdalmamban kérem önt, ha még nem késő felelje el a fekete golyót. — Eljen ön, éljen, családjának büszke reménye Elég, ha ő, a mindkettőnk által szeretett nő — nincs többé.

Igen uram, imádozt Ilonám, nincs többé.

Megölte őt szerelme, néma szerelme. Nem említette önt egyszer sem, nem panaszkodott soha; de szemei mindig könnyesek voltak és fájdalmas sóhajai soha sem némultak el. A hó közeledte, az ön életének végpercei sietteték halálát. — Vigasztalni akartam őt; de nem vigasztalódott, boldogítani akartam, nem használt semmit. „Nem érdemlem én

is utazta a kerület egy részét s mindenütt lelkes fogadtatásban részesült. Mint lapunkat értesítik, Hegyinek alapos kilátásai vannak a mandátum elnyerésére. Hegyiben a kerület egy lelkes hazafit, az országos 48-as párt pedig oszlopos tagot nyerne.

— **A szentesi 48-as népkör** választmánya ma, vasárnap délelőtt fél 10 órakor választmányi ülést tart.

— **A kolera.** Az emberiség legborzasztóbb csapásai: a világot koronként megtizedelő epidemiák, dögvézsek és fészke, Azsia felől egy vasuti gyorsvonat sebességével indult Európának az ázsiai rémek egyik legfélelmeesebb alakja: a kolera. Hiába áltatnók magunkat, hogy e sötét vendég elől elzárkózhatunk: e reményről le kell tennünk s hozzá készülnünk a szörnyű látogató oly fogadtatásához, amely annak itt tartózkodását lehető rövidebbé s legkevésbé végzetessé teendő.

A kolera immár az osztrák és magyar monarchia határaihoz érkezett. Az ázsiai emberirtó egyszerre jelent meg északi és déli szomszédságunkban. Galicia határán ép úgy konstatálták a kolera jelenlétét, mint Romániában. A román hatóságok eltagadják az országukba betört kolerát, mint eltagadják azt kezdetben mindenütt. Az országok általában nem igen csinálnak lelkiismereti kérdést az ilyen közegészségügyi hazudozásokból. Még a tekintélyükre sokat adó nyugati nagy kultúr-államok is megtennék azt, amit Románia; amíg csak lehet, titkolnák a bajt. — félve attól a temérdek gazdasági, üzletforgalmi hátránytól, amelyet a járvány által meglepett államoknak el kell szenvedniök.

Dacára tehát a Romániából érkező dementinek, úgy kell vennünk a dolgot, hogy a veszély közvetlenül küszöbünk előtt áll s ma vagy holnap ránk nyitja az ajtót.

A kolerával kapcsolatban a pestis is fellépett Oroszországban. Így Baku környékén már július 2-án halt meg egy munkás pestisben és az esetről jelentést is tettek a belügyminiszternek. A közegészségügyi osztály ennek következtében orvosi szakvéleményt kért és jöllehet az orvosok a pestis felléptét mint kétségtelent konstatálták, magasaabb helyen mégis ellenkező véleményen voltak. Az egészségügyi osztály ennek folytán megtiltotta a lapoknak,

meg a boldogítást, — mondá többször és ismét csendesesen fájdalmába merült.

Erősen küzdött nála a megsértett erény a szerelemmel s ez eiviselhetetlen gyötrelmet okozott neki. — De leginkább önnék a végzetes halála siettetta az ő végóráját is s ezért hagyott itt bennünket.

Erzem uram, hogy én is követem őt nem soká, azért esedezem, éljen legalább ön!

Szirmai.

Fekete levél, fekete golyó! Oh Ilonám, nem vagy többé! Az az érző, véghetetlenül szerető szív nem dobog többé és még én éljek? Nem, szeretett Ilonám Te áldozata lettél szerelmednek az én szerelmem sem gyengébb a tiednél. Várj, csak még szüleimtől és barátaitól veszek búcsút, azután megyek . . . megyek utánad követlek Ilonám!

Eddig terjed Fénylaky Alfréd levele.

Mondanom sem kell, hogy az öngyilkost óriási részvét mellet helyezték el a kerepesi temetőbe, hol sarkóvén egy kettős keresztül lött szív ábrázolja a „Tiltott szerelem” jelvényét.

Mint a későbbi gyászrovatokról olvasni lehetett Szirmai alig tizennégy napra követé nejét. Az öreg Fénylakinét fia halála hírének tudósításakor szívszélhűdés érte. Fénylaky Ákos pedig késő öregsége napjaiban is könnyezve keseregte nemzetségének ily gyászos uton kihalt férfiágát.

(Vége.)

A „SZENTESI LAP” TÁRCAJA

A tiltott szerelem.

A „Szentesi Lap” részére

irta: *Szűcs István*, szegvári tanító.

(Folytatás.)

A férjnek egy arcizma sem mozdult meg; de szemeiből, a melyet reám fűggesztett, a fájdalom sugárzott ki.

Ilona pedig, kinek jelenlétéről csaknem megfeledkeztünk, felsikoltott és egy nyögéssel ajultan rogyott lábainkhoz.

Segítségére akartam sietni; de a férj visszatartott.

— Hagyja uram! szólt fájdalomtól reszkető hangon, — nőmről nem önnék, de nekem illik gondoskodni.

Csengetett

— Nem jól választott a sors, — folytatá keserűen. Önnék élni kellene, ön szeretettik, ön egyetlen sarja nemzetségének és reménye a büszke Fénylaky családnak! Szüleit sajnálom! De ha így történt, nem ehetek róla! Isten önnel uram! E szavak után eltávozott.

A komorna lépett be. Én megsemmisülve távoztam, egy fájdalmas, egy soha fel nem idézhető pillantást vetve az alélt Ilonára, kitől most örökre elszakadtam.

Másnap inasom jelenté, hogy Szirmaiék Lon-

hogy a pestist illetőleg bármily híreket közöljenek, minthogy azonban a halálozások mindegyre szaporodnak, a dolgot többé titkolni nem lehet. Most kitűnik az is, hogy a vész ellen semmiféle óvintézkedés nem történt. A pestis ugyanazon az uton terjed, mint a kolera.

— **Színházról.** Csóka Sándor színtársulata, mely a vidék jelesebb színészeiből van szervezve, tegnap este tartotta első bemutató előadását városunkban, még pedig csaknem egészen telt ház előtt, ami kétségkívül egyik jelét képezi annak, hogy közönségünk a legszélesebb körben érdeklődik a színtársulat iránt. Bemutatóul Zeller dallamos zenéjű operettje: „A madarász” került színre, minden kritikát kiálló előadásban. A sok humorral fűszerezett operette a kitűnő zenekíséret és összevágó előadás mellett nálunk is teljes sikert aratott. A szereplők közül első helyen kell kiemelniük *Bácskay* Julcsát (Postás Milka), ki úgy eleven játékaival, mint kellemes csengésű hangjával egyaránt magára vonta a közönség figyelmét. Ugyanezt mondhatjuk *Juhász* Ilonkáról (Maria) is, kinek éneke és játékában sok rokonszeny van. *M.-Nagy* Mari asszonyt Adelaide bárónő szerepében nyújtott minden tekintetben kabinet alakítást. A címszerep *Bethleni* László (Adám) kezében volt, s dicséretére legyen mondva, derekasan megállta helyét, bár hangja, mely különben tiszta és kellemes, mint bariton, kissé gyöngye. *Karacs* Imre (Szaniszló) szép tenorjával tűnt ki. A többi szereplők közül *Miksey* Lajos (Csórsz báró), *Szilágyi* Dező (Kacsó) és *Iványi* (Lassó) érdemelnek említést. Kiváló része van meg az est sikerében a zenekarnak, mely ifj. Bokor József karnagy vezetés alatt kitűnően működött. Szóval a bemutató úgy az egyesek játékát, mint az összhangot tekintve, egyaránt sikerültnek mondható. A társulat ma, vasárnap, a *Fenekélynyokat* fogja színre hozni, míg hétfőn a drámai személyzetnek lesz bemutatója, Sardou „*Thermidor*” című színművében.

— A „**Csongrádmegyei kör**” bálja, most midőn e sorokat írjuk, még javában folyik. A kellemetlen idő, valamint az a körülmény, hogy Csóka színtársulata szintén ma tartotta bemutatóját és pedig egy olyan kitűnő darabbal, mint a „*Madarász*,” — sokakat visszatartott a mulatságtól. Epen ezen körülmények miatt a mulatság nem volt annyira látogatott, amennyire megérdemelte volna. Annyit azonban előre jelenthetünk, hogy az erkölcsi sikert kivívták ifjaink. Itt közöljük a mulatságban részt vett hölgyek neveit, kiket hevenyében feljegyeznünk sikerült:

Leányok: Keresztes Ilonka, Keresztes Irénke, Széll Irénke, Uhrin Irma, Csucs Teruska, Horváth Mariska, Nagy Jolan, Jurenák Margit, Csucs Eszti, Csucs Emma, Zsoldos, Jolánka, Radimetzky Mariska, Dömsödy Teruska, Rabel Anna, Jurenák Böske, Jurenák Irén, Szkita Mici stb.

Asszonyok: Keresztes-Nagy Imréné, Kiss Zsigmondné, Csucs Antalné, Nagy Imréné, Csucs Lajosné. Podhraszky Kalmánné, Rabel Jánosné, Dömsödy Józsefné, Veszélovsky Gyulané, Moskovics Oszkárné, stb. Az első négyest fesztelen jó kedv mellett 20 pár táncolta.

— **Céllövés a népnepélyen.** Kereskedő ifjaink még mindig igyekeznek, hogy ünnepélyüket minél vonzóbbá, minél kellemesebbé tegyék. Így a már eddig díjazandó versenyek, sétahangverseny-, táncmulatság, hangverseny és tűzijátékon kívül a **céllövés** is felvette. Az ünnepély tartama alatt és este díszes **lovóda** lesz felállítva, hol a jó céllövők kitüntetésben fognak részesülni.

— **Végtárgyalás.** Szigeti-Lakos Bálint bűnügyének végtárgyalását a szegedi kir. törvényszék f. hó 29-ére tűzte ki. Szigeti-Lakos Bálint tudvalevőleg édes apját, Szigeti-Lakos Imrét gyilkolta meg majus 17-en, ezért a bűneért fogják most számunkerni.

— **Tuzár Agostonnak,** a szentesi 48-as népkör helyiségében látható kiállítására ismételtelen felhívjuk a közönség figyelmét. Ez a kiállítás annyiban unikum a maga nevében; mert a tárgyakat egy feyenc a váci feyházban feyencenyérből készítette bámulatos ügyességgel. A kiállítás reggeli 8 órától este 8 óráig látható s a belépti díj személyenkint csekély 20 kr.

— **Mérgezés.** Nagy szomorúság ütött tanyát f. hó 21-én delutan a Hupuci Marák hájlékában. A kis harmadfél éves rajkó, a Jánoska a saját (!) vigyázatlanságának esett áldozatul. A Jánoska apja ugyanis fülbetegségben szenvedvén, fülcséppel rendeltetett az orvossal, s mivel kéz alatt hagyták, a kis Jánoska palinka helyett megitta. Legalább így vallotta ezt a rendőrség előtt az anyja, kiegészítvén vallomását azzal, hogy a rajkó „szokva volt” a palinkához. S a kis Jánoska most a temetőben pihen.

— **Vásár.** Nyári országos vásárunk, mely f. hó 22. és 23-án tartatott meg, ezuttal is a silányabbak közé számítható, amennyiben sem az állat-

sem az általános vásár nem felelt meg a várakozásnak. A jószágvásárban csupán lóban volt nagyobb forgalom, ellenben kis és nagy marha és sertés csak korlátozott számban hajtott fel. A kereskedők és iparosok általában a rossz vásár miatt panaszkodnak.

— **Filigrán tanfolyam.** A t. hölgyközönség figyelmét ezennel felhívjuk a Schönfeld A. által nyitott filigrán tanfolyamra. Jelentkezések Schönfeld A. papírkereskedésében fogadtatnak el, hol egyszerűsmdm bővebb felvilágosítás is nyerhető.

— **Körözés.** Egy Huszár Endre nevű, 17 éves, knnszentmártoni illetőségű rófos kereskedő tanoncot köröz a rkaitárság. Nevezett Bányai József utódainál volt alkalmazásban s f. hó 20-an tűnt el az üzletből. Huszár nyulánk termétű, fekete hajú, kek szemű, hosszas barna arcu. Különös ismertető jele: elől két foga ki van törve.

A „csoze.”

A „Szentesi Lap” legközelebbi 85-ik számában a „Helyi és megyei hírek” közt a „csoze” mint sértő szó hozatott fel, mely bizonyos összeszóalkozók közl használtatván, e végett a bíróság ítélete alá vitetett.

Minek előtte azonban ezen tót szó értelmét felszínre hoznam, az eredetiségére kell vonatkoznom, s azon célra, mely városunkban értelmeztetik, t. i. oly emberekre, kik napi szokásaik által mintegy javithatatlanoknak tekintetnek, előre kell tehát bocsájtanom, hogy ezen szót, „csoze:” csupán városunkban hallottam, s így, mivel annak eredetiségét nem tudtam, kérdézősködésem után egy öreg ember által világoztattam fel a következőkben:

„Évek előtt azon tótok közül, a kik vidékünk aratás végett jöttek le, egy korhely öreg tót ember maradt városunkban. — Ezen öreg tót napi keresményét a kocsmákba, pazarolta el, természetesen, hogy a föld keringéséből labai nem voltak elég erősek ellensúlyozni, vagy tántorgott, vagy — ami többször megtörtént — fel is bukott. Ilyenkor a csapzi gyerekek és suhancok holmi pajkos szó kiejtésekkel illették. A felelet mindig ezen szó volt: „Csoze.”

Ezen tót szó kiejtés magyar értelemben annyit tesz, hogy „mia?” (Mi az?) Vagy — hogy meggyőződésesen utaznak — az öreg tót bizonyosan nem élt ilykurta kifejezéssel, hanem a *cochos* szót használta ami magyarra fordítva „mi kell, mit akarsz?” értendő; de a tót nyelvben járatlan népünk „csoze”-ra fordította.

Igy az öreg tótnak az örökös „csoze” szavajárása erkölcsiségéhez ragasztatott s a mai napig fennmaradt városunkban oly egyénekre, akik ezen javithatatlan lelki szegénységekről lemondani nem tudnak, vagy egyáltalában nem akarnak. — Mas érteleme tehát nincs ezen szónak „csoze” városunkban, mint *megbélyegzett, erkölcstelen.*

P. M.

CSARNOK.

Vizhátán.

— Utleírás. —

Írta: *Bugyi Károly.*

(Folytatás.)

Tisza-Buránal esteledett ránk. A part mindenütt lápos, ingoványos volt s nem tudtunk találni alkalmas kikötőt. Kénytelenek voltunk kikötni a süppedékes parton. Kimentünk annyira, amennyire ki lehetett taszítani a dereglyét, akkor leraktuk az evezőket s azon futottunk ki. — Így is bokáig merültünk a ragadós, sűrű fekete iszapban. Az éjjel szép volt, hanem a szunyogoktól sokat szenvedtünk. Hajnali 4 óra lehetet, midőn megkísértettük bemenni a dereglyébe. Bandi leragadt, térdig süppedt a talajba, úgy huzgáltuk ki. Az evezőt fölszedgettük, de a sár mint a szurok ragadt rá, s az a malheur is ért, hogy mikor a vízbe dobtam, leült, s föl sem jött többé, lenn tartotta a rátapadt sár. — Szerencsére volt egy rezerv-evezőnk, különben nagy szükségét szenvedtünk volna.

Tisza-Roff, Kőtelek, Doba-Órház alatt elhaladva, Szolnokba értünk. A dohány és palinka teljesen elfogyott, s Laci kiszállt, hogy ezeket az élvezeti cikkeket beszerezze. Aztán, — hajtva az otthon utáni vágytól, folytattuk utunkat.

Egy hajszál hija volt csak, hogy Szolnok alatt furdót nem vettünk, mint Kis-Faludnál. Találkoztunk két hajóval, — egyik ment fölfelé, másik jött a háttunk mögött. Mikor a két hajó egymás mellett elment, s dereglyénk a hatalmas hullámtorlóadásba ért: felelmesen kezdett jobbra-balra inogni, hol egyik oldalán, hol másikon lötyönt be a víz, minden pilla-

natban vártuk, hogy föborulunk. Sikerült azonban megmenekednünk, a vizet — mely bokán fölül ért a dereglyében — kiszapolyoztuk, a kis ijedtséget leöntöttük friss sziverősítéssel s jöttünk tovább.

Negyedik napja jöttünk már szélben, melegben, olykor-olykor igazán nehéz körülmények közt, s lelmi szereink nem álltak arányban a végzett munkával. Oly jól esett, mikor a jó hangzasu Tisza-Földvár, Inoka helységeket elértük s Kécske alatt kikötvén, új erőt gyűjtendő, meg hogy a rég nélkülözött meleg éteit nagyon óhajtottuk, kitűnő halvacsorát főztünk s a remek időben, a sötét fűzesben — mit kétesen viágitott meg a hold — letelepedve a bársonyos pázsitra, körülülve a csiklandozó illatot lehelő bográcsot, hihetetlen étvágygyal fogyasztottuk az izletes, halászlét. Barátságos halászlét bort is hozott, s egész utazásunk alatt ez volt legélvezetesebb éjjelünk, végig hevertünk az összehordott, fűből rakott pulia agyunkon lestük a csillagok hullását, beszéltünk egyről is, másról is, míg az enyhe, édes álom be nem takarta faradt szemünket.

Julius 30-ika, csütörtök, faradságos utunk utolsó napja. A jó meleg ételtől s a reménytől, hogy nem sokára otthon leszünk — felrisszúlva, új erőt nyerve gyorsan haladtunk Kürt, Sas, Csépa, Alpar alatt, Csongrádon sem állva meg, jöttünk haza, kettőzött erővel édes szülővárosunkba, hogy mielőbb élvezhessük a barátságos otthon nyugalomát s ölelhessük egy év óta nem látott szeretteinket.

A Bodrog-Tisza-háti-Dereglye Utazók* hat tagu szövetekezete bizony nagyon siralmasan nézett ki!

Mikor a Széchenyi uton végig néztem társaimon, amint gyürődött sáros ruhával kullogtunk befele, bizony nagyon könnyen gyanuba foghatott volna bennünket akarki, s bátran fogadni lehetett volna, hogy egy tal Ezsau-féle főtt lencséért bármely juszat odaadna akármelyikünk. Arcunk, orrunkat a szél veresre futta, s kezeink a négy napi guzsolásban szinte megmerevedtek s tele voltak hólyagokkal. Sóvar tekintetünket a toronyra meresztvén, elgondolkozva vonult be a mi vízi-társaságunk a Széchenyi ut lombos fái alatt, hogy földel alá jutva heverjük ki a négy napos kénjutazás faradalmait.

Most már veszedelmeknek, fáradsalmaknak utána lévén, a visszaemlékezés jól esik, de a „Bodrog-Tisza-háti-Dereglye-Utazók Szövetekezete” tagjai aligha gondolnak arra, hogy az utat Sárosptakról Szentestig még egyszer dereglyén tegyék meg!

Dereglyénket pedig varosi tekintetes tanácsunk megvévén, ott lebeg a kompjaronál, s piheni a hosszú ut okozta faradalmakat!

(Vége.)

Hazánk és a főváros.

— **A szalacsi javasasszonyról** Dobozy Mihály érmihályi alvi főszolgabíró jelentést küldött be a megye alispánjához, melyben a híressé vált javasasszonyról a következőket mondja: „Foglalkozása az, hogy a tudatlanoknak jósl. Hogy ezt pénzért teszi-e vagy ingyen, nem tudni bizonyosan. Annyi áll, hogy mindenkinél tetszésére bizva, hogy ha ad, mennyit adjon s ez képezi jövedelemforrását. Leginkább a holtakról beszél s a rokonoknak elmondja, mit csinál az elhunyt a másvilágon. A távoli községekből is sokan jarnak hozzá. Úgy látszik, hogy vallásrajongó s gyenge elméjű, a mi többször kitűnt, mikor a margittai járásbírósnál kihallgatták.” A jelentés azzal végződik, hogy legjobb volna megfigyelés végett tébolydába vinni a szalacsi javasasszonyt.

— **Damjanich sirásója.** Az aradi tizenhárom vértanu kivégzése után meg október 6-án éjjel Csernovits Peter macsai birtokára vitték Damjanich Janos és Lahner György holttestét. Csernovits, a ki akkor maga is az aradi börtönben ült, levélben intézkedett arról, hogy gazdatisztje, Rátky Frigyes, temesse el a két vértanút. Rátky még az éjjel egy béres segítségével közös sirt készített a két halott számára. De még mielőtt eltemették őket, Csernovits azt üzenté, hogy várják meg, míg ő megérkezik. Csak két nap mulva ért haza Csernovits és egy más helyen nagyobb sirt ásattott a két vértanunak. A sirt fölé Karolyi Ella grófnő, a kié később a birtok lett, gyönyörű síremléket építtetett. A temetés utolsó szemtanuja, Rátky Frigyes, a ki életében sokszor említette fel könyek között egykori sirásó szereplését, tegnap halt meg Lévésen 79 éves korában.

4. oldal

— **Regényes házasság.** Esztergomi levelezőnk írja: Esztergom megye egyik csöndes községében, Kéménden, a napokban nagy eset történt. Egy zsidó legény elvette a falu egyik legszebb parasztleányát. Patriasz Sándor fiatal kereskedőnek ugyanis már régebben megtetszett Szalai Teréz, a ki nem igen idegenkedett tőle. Hanem azért mégis kikötötte, hogy csak úgy lesz a felesége, ha előbb kikeresztelkedik, azután olyan ruhát ölt, mint a falu többi legénye. Patriasz Sándor nem sokáig tétovázott. Nem élhetett a leány nélkül. Eltökélte tehát, hogy kikeresztelkedik, a mi nemsokára meg is történt. Mikor azután kitűzték az esküvő napját, mikor a kackiás Szalai Teréz piros csizmát húzott, ezer rancos rokolyát öltött és menyasszonyi pártát kötött a fejére, a kikeresztelkedett fiatal zsidó gavallér olyan daliás magyar paraszt ruhába bujt, hogy a legmódosabb falusi legények is megirigyelték. Egész Kéménd összesereglett a ritka lakadalomra. A templom szorongásig megtelt. Mindenki kíváncsi volt a zsidó legényre, a ki paraszt leányt vezet katolikus oltárhoz. Patriasz Sándor a templomban is megállotta a helyét, mert a legnyelvesebb kéméndi menyecskek sem találtak rajta kivetni valót. A mint az esküvő elvégződött, hetedhét országra szóló lakadalom kezdődött.

Szentesi piaci árak.

— július 23.

Országos vásáraink, mióta azok a már meg szokott szombat és vasárnapi napokról a naptárban jelzett és engedélyezett napokra tétettek át, egyre silányabbak. Ilyen volt a legközelebbi nyári, f. hó 22. és 23-án megtartott országos vásárunk is, amennyiben se a jószágvásár, sem pedig az általános vásár nem felelt meg a hozzá fűzött várakozásoknak.

A f. hó 22-én megtartott jószágvásár a következő eredménnyel folyt le:

Szarvasmarha árak: egy pár jármos ókor 260—350 forint. Egy darab fias tehén 50—150 forint. Húsnak való darabja 70—80—100 forint.

Hízott sertés: tisztá vágásra 40—43—44 krig. hizlalnivaló, 2—3 éves, párja 35—45 forint, másfél-évesek párja 25—35 forint, 8—10 hónapos malac párja 15—20 forint.

Juh: vagni való, párja 17—20 forint.

Apró jószág: Liba párja 2—3 forint, kappan párja 1 forint 20 krig, 1 forint 80 krig, tyuk párja 1 forint 1 forint 20 krig, csirke párja 40—80 krig.

A mai napon tartott gyalog és gabnavásár igen néptelen volt. Az árak a következők:

Buza: ó, mmja 8 forint, új, mmja minőség szériát 7 forint 20—60 krig.

Kukorica: kőble 5 forint.

Árpa: kőble 4 forint 20—40 krig.

Zab: kőble 3 forint 40 krig.

Szalonna mmja 40—43 forint.

Közgazdaság.

— **Az aratás.** A cséplési munkálatok is napirendre kerülnek már néhány nap múlva, s a hol eddig próbacsépléseket eszközöltek, a közölt eredményekből mindinkább az a meggyőződésünk, hogy az ideai termés egyik-másik vidéken, illetőleg járásban oly hullámzó, a milyen már régen nem volt. Alig lesz lehetséges ez évben végleges adatok nélkül, a terméseredményt a valóságnak megfelelőleg konstatálni, és ha mégis az 1892-iki gabonatermés nem sikerült, azt tisztán ama fontos okokból következtetjük, hogy a termés minőségileg a gyengébb termésű évektől is eltér. Tagadhatatlan, a minthogy van is olyan vidékünk, a hol a buza és rozs, valamint az árpa is igen jó minőségileg, de ha a hozánk beérkezett adatokat tekintjük, a minimum súly arányt igen sok helyen a termények nem közelítik meg, vagy a legjobb esetben nem haladják túl. Így például az őszi buza sulya aratási statisztikánk szerint az utóbbi években 77—79 kilogramm között ingadozott, az őszi rozs sulya 70—72 kilogramm között, az árpa sulya 63—64, sőt 1890-ben 64—62 kilogramm között, a zab sulya 43—44 kilogramm között. Igaz, hogy ez az országos átlagsúly, vármegyénként, de meg főleg járásonként nagyok az eltérések; ez minden évben előfordul, de az már a ritka esetek között foglal helyet, hogy az átlagsúly a helyi viszonyoknak megfelelő normális-súlyiál szemben 10—15 százalékkal kedvezőtlenebb; pedig ezáltal lesznek olyan szélsőségek, hogy egy ugyanazon vidéken 70— és 82 kilogrammos buza is termelt az átlagos 77 kilogrammos búzával szemben. — Az ez évben termelt buza minősége hasonló az 1889-ikihez, a mikor szintén nagyon különböző volt a minőség; az ez ideai termés azonban általában talán még gyengébb lesz minőségileg, mint az 1889-iki volt, míg mennyiségileg amannal okvetlenül jobb lesz, mivel 1889-ben csak 33—34 millió hektoliter termelt s az idén a minimummal véve fel a termést, 45—47 millió hektoliter búzára van kilátásunk. A mi a ro-

zsot illeti, ez minőségileg és mennyiségileg a múlt évi gyenge termésnél jobb lesz, ellenben az árpa csak részben, míg a zab közép jó eredménnyel fizet.

ELHALTAK NÉVSORA.

1892, július 16-tól július 23-ig

Török Gergely, 56 éves, szivbetegség. — Lovas Janos, 24 éves, öngyilkos. — Berki Emma, 6 hónapos, bélhurut. — Orgován Borbála, 65 éves, tüdővész. — Szépe Lajos, 3 hetes, bélhurut. — Varga István, 55 éves, vesebetegség. — Tarcali Julianna, 70 éves, májbetegség. — Vucher Ede, 35 éves, tüdővész. — Csucs Juliána, 73 éves, tüdőlob. — Hupuci János, 2 éves, véletlenül mérgezés. — Szépe Lidia, 53 éves, szivbetegség. — Pataki Juliána, 54 éves, májbetegség. — Szabó Ilona, 5 hónapos, tüdőlob. — Szabó Ágnes, 71 éves, agyszélhűdés.

Szerkesztői üzenetek.

Dobozi Mihály, Szentes. A „Szentes és Vidéke”-nek szóló nyilatkozatát a felelős szerkesztő hazaérkezéig nem közölhetjük, mivel a személyes vonatkozású dolgokra nézve az elhatározást magának tartotta fenn.

Szűcs István, Szegvár. A fenti üzenet önnek is szól.

Gőzhajózás.

Személyszállító hajók közlekedése vegyes szolgálatban a Tiszán Szeged és Szolnok között.

— Ervényes 1892. évi mártius 15-től —

Felfelé:

Szegedről Szolnokra: Hétfőn, szerdán és pénteken délután 3 órakor. Éjjelizés Csongrádon. Szentesről ugyanezen napokon és pedig az innen esti 8 órakor induló hajóval lehet Szolnok felé utazni.

Csongrádról Szolnokra: Kedden, csütörtökön és szombaton reggel 4 órakor.

Lefelé:

Szolnokról Szegedre: Kedden, csütörtökön és szombaton délután 3 órakor. Éjjelizés Csongrádon.

Csongrádról Szegedre: Szerdán, pénteken és vasárnap reggel 4 órakor. Szentesről ugyanezen napokon és pedig az innen 5 órakor reggel induló hajóval lehet Szeged felé utazni.

Özv. Erdődy Antalné

urnőnek 120 hold pusztá-gyalai földje épületekkel együtt 5 évre haszonbérbe kiadó. A föld a gyalai vasuti őrházhoz közel van. A feltételek a fentnevezett urnő I. t. 153. számú házábanál tudhatók meg.

Cséplésekhez

új zsákok spárgával ellátva a legolcsóbb áron kölcsönözhetők 2—4

Weisz I. kereskedésében

Nyiri Sándor vaskereskedésével szemben.

Kereskedők és szülők figyelmébe!

Tyukpiactéri Weisz Bernát házában levő nyomdában az összes raktáron tartott

iskolakönyvek

valamennyi használható), üzleti, képes és ref. imakönyvek, zsolttárok díszkötésben, író-, rajz- és iskolaszerek, ténták, — más vállalat eszközlése céljából — általam sajátkezűleg mélyen leszállított áron eladtnak.

Tisztelettel

Jámbor Tivadar.

Költsön-zsákok

az aratási idényre használatra jutányos áron kapható:

Weisz Bernátné

I. t. 267. számú saját házábanál. 5—6

Hirdetmény.

Van szerencsém a jogkereső közönség b. tudomására hozni, miszerint

ügyvédi irodámat

Szathmári Ede ügyvéd ur kurcaparti utcai (I. 154 számú) házában megnyitottam.

Dr. Purjesz János,

2V3

ügyvéd.

Nyiri Gerzon

III. t. uri-utca 137. szám alatti saját házában

költsön zsákok

a legjutányosabb áron kaphatók.

Móc Kálmán

üveg- és porcellán kereskedésében

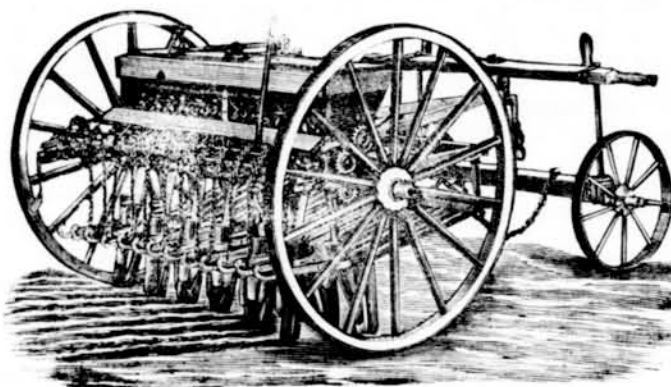
egy fiu tanulóknak

felvételik.

2V2

Stammer János

I. t. 137. számú házábanál egy, két szoba, konyha, kézi fűkamra és nádas padlástól álló, kertre nyíló utcai lakás van Szent-Mihály naptól, vagy azonnal is haszonbérbe kiadó. 2V2

Nicholson W. Fülöp és társai

új szabadalm.

SIMPLEX

sorvetőgépe

merítőkerekkel.

A sárvári sorvetőgépversenyen 7 versenyző gép közül Nicholson W. Fülöp és társai Simplex sorvetőgépe a gép legjobb munkája, legcsékélyebb vonó erő szükséglete, legegyszerűbb kezelhetősége és szerkezetéért az első díjat: arany dísz oklevelet és a vetőgépek után nyert termésnél legnagyobb eredményért az első díjat aranyérmét nyerte. A Simplex vetőgép pontos és szabályos vetése folytán a vetőmag 12-szerese termeltetett; a második díjat nyert gép vetése csak a vetőmag 8-szorosát eredményezte.

Raktár Szentesen Polatsek Ferdinándnál

a zsidó templommal szemben, a hol ezenkívül mindennemű gazdasági gép gyári áron és részletfizetésre is kapható.